

mti belső hírek

1962. július 24.

bb 1. a mauthauseni koncentrációs tábor felszabadulásának évfordulóján magyar emlékművet lepleznek le

i fe/tr szb sr

1962. július 24.

a német fasiszták által elhurcolt és a mauthauseni koncentrációs táborban meggyilkolt, többtízezer magyar áldozat emlékművét a monumentális szobrászati alkotást, a tábor felszabadulásának évfordulóján 1963 május 5-én leplezik le.

makrisz agamemnon szobrászművész, aki három éve dolgozik az emlékmű tervén és most már a kivitelezésén, a következőket mondta az mti munkatársának:

- a 9. magyar képzőművészeti kiállítás közönsége megszemlélhette a mauthauseni magyar emlékmű egytizedes makettjét, az alapzat architektúrájával együtt. a műteremben már a három és félméter magas, 6 méter 40 centiméter hosszú és egy méter 80 centiméter széles, eredeti nagyságu emlékművön dolgozom. alapját kizárólag hazai anyagból készült harashti mész kötőmb képezi, amelyen a kilenc figurából álló kompozíció helyezkedik el.

a művész, aki alkotásában személyes élményét eleveníti meg így folytatta: - a mauthausenben lejátszódott borzalmakat nem egyéni tragédiaként fogtam fel. az alakok jóllehet egyéni vonások hordozói, különböző jellemek, s mint típusok jelentkeznek, mégis összeolvadnak a tömeget illusztráló hatalmas egységbe, hogy így kifejezésre jusson a közös tragédia, a kollektív átélés és áldozatvállalás, s ugyanakkor a jövőbe vetett hit. /mti/

bb 2. új szerzeményekkel gazdagodott a természettudományi múzeum lepkegyűjteménye

i s/tm szb sr

1962. július 24.

a természettudományi múzeum világhírű lepkegyűjteménye ebben az évben már 8000 új szerzeménnyel gazdagodott; jelenleg 270.000 a számuk. az értékes anyag nagyobb része a mintegy 180.000 darab nagylepke, amelyek között Magyarország és a világ különböző részein élő példányok megtalálhatóak. a mérsékelt és forró-égövi, délamerikai, ázsiai, ausztráliai, afrikai, ragyogó színű és különböző fajtájú lepkék között néhány érdekes példányt is őriznek. megtalálható a gyűjteményben a világ legnagyobb lepkéje, amely túlmutat az emberi araszt is, valamint az indokinai pápaszem-fajta, amely a legszélesebb szárnyfelületű lepke.

/folyt.köv./

bb 2. /uj szerzeményekkel... 1. folyt./- szb

a gyűjtemény kisebb része a 90.000-res molylepke-anyag, amely ebben az évben 5.500 új szerzeménnyel gazdagodott. ezt az új, nagyszámu anyagot topál györgy ajándékozta a múzeumnak, aki egy évig dél-amerikában gyűjtötte az ott élő példányokat. a gyűjtemény most új szekrényekbe kerül, ahol gondosan, lelőhely szerint és fajtánként rendszerezve helyezik el. /mti/

bb 3. magyar írók az ázsiai és afrikai népek függetlenségéért

i v/gk szb sr

1962. július 24.

a függetlenségükért küzdő népek megsegítésére alakult magyar szolidaritási bizottság - mint köztudomásu - gyűjtési akciót szervezett az ázsiai és afrikai népek támogatására. az akcióban - amelynek célja, hogy ázsia, afrika és latin-amerika szabadságáért és függetlenségéért küzdő népei iránt a magyar dolgozók is kifejezésre juttassák együttérzésüket - résztvett az írószövetség is. a szövetség eljuttatta tagjaihoz a szolidaritási bizottság felhívását és már eddig 62 magyar író továbbította anyagi hozzájárulását a bizottság címére. /mti/

bb 4. új városrészek születnek: folytatják az üllői uti, az árpád-híd melletti, a lágymányosi lakótelep építését, tervezik a kacsóh pongrác uti, a harmat utcai, az újvidék téri, a hámán kató téri, a lakatos uti új épülettömböket - az építkezések zömét 1965 végére befejeződik

i hbj/sze szb vg

1962. július 24.

szemünk előtt bontakoznak ki az új városrészek, az üllői uti, a lágymányosi, az árpád-híd melletti lakótelepek. az üllői uton 10.000 lakás épül, jelenleg a telepnek a harmadik részét tervezik és építik amely a gyáli ut felé húzódik. ezt az épületkomplexumot száz méter széles zöld sáv választja el a többitől. a lakóházak itt négy- illetve nyolcemeletesek lesznek. a tízezer lakásból eddig mintegy 4.500 épült meg, 3.000 még 1963 végéig, a többi pedig 1965-ig készül el, az ecseri telep felé eső részeken. örvendetes, hogy jelentősen meggyorsult az építkezések üteme sokszor azonban a szerelőipar nehezen tud lépést tartani az építőkkal. a lágymányoson most kezdik meg tíz vagy tizenegy épület építését, amelyek nyolcemeletesek lesznek. épül öt pontház is - tízemeletesek, - s ezzel, legalábbis nagyrészt, 1965-ig befejeződik a lágymányosi telep kialakítása. tizenhárom- tíz- és nyolcemeletes épülettömböt emelnek az árpád-híd hídfője mellett, ahol - összesen - körülbelül 2.500 család talál majd otthont.

/folyt.köv./

-2-

bb 4. /új városrészek... 1. folyt./- szb

dolgoznak a tervezők az új lakótelepek kialakításán is. egyike a legnagyobbaknak a kacsóh pongrác uti, ahol a kialakításra kerülő új forgalmi ut mentén 1.765 lakás épül, általában négy- és nyolcemeletesek. az értékes humuszt még az idén letakarítják, kertek, parkok kialakításánál használják fel. Lefektetik a közművek cső- és kábelhálózatát, úgyhogy 1965 végéig újabb hatalmas lakóteleppel gazdagodik Zugló. a harmat ut ai lakótelepen körülbelül 1.100 lakás lesz, a hámán kató téren 624, az újvidék téren több mint 700. külön figyelmet érdemel a lakatos uti lakótelep, ahol 2.700 lakást kapnak az új tulajdonosok.

az új telepek tervezésénél nagy feladatokat kell megoldani, hiszen új csatorna-, gáz-, elektromos-, postai hálózatot alakítanak ki, gondosan előre megtervezik az úthálózatot. ~~mindenütt gondoskodnak ki, gondosan előre megtervezik az úthálózatot.~~ mindenütt gondoskodnak megfelelő üzletházakról, a lakatos uti tömbben például 24 tantermes iskolát, két óvodát, két bölcsődét, cukrászdát, éttermet, kisáruházat, s hasonló más létesítményt is átadnak majd a lakóknak. így tehát a közelben mindenki megtalálhatja a vásárlási és a szórakozási lehetőségeket, ahol lehetőség kínálkozik, távfűtést vezetnek be, amely a legkényelmesebb fűtési megoldás. az a törekvés, hogy az új lakótelepek általában 1965 végére elkészüljenek, ezért a legmesszebbmenőkig gépesítik a munkálatokat. a tervek tehát azt mutatják, hogy a második ötéves terv végén több új városnegyede lesz budapestnek. /mti/

bb 5. újabb „kozmosz-rekord”, a csillagászatban - minden eddig ismertnél kisebb csillagot sikerült felfedezni

i tz/te szb vg

1962. július 24.

a palomar-hegyi különleges, nagyteljesítményű távcső új „kozmosz-rekord”, -hoz segítette a csillagászokat.

amint ifjú bartha lajos, az uránia csillagvizsgáló munkatársa elmondotta, a bika csillagképben, a fiastyuk környezetében, a földtől mintegy száz fényév távolságra eddig ismeretlen, rendkívül halvány csillagot fedeztek fel. a naphoz hasonló méretű, vagy annál nagyobb csillagnak ilyen távolságról sokkal fényesebben kellene ragyognia, különösen ha olyan forrón izzik, mint ez az új „ismerős”, amelynek felszínén a hőség - a nap 6000 fokos hőmérsékletével szemben - eléri a 15.000-20.000 celsius fokot.

/folyt.köv./

-3-

bb 5. /ujabb... 1. folyt./- szb

viszont éppen az igen gyenge fénykibocsátás és a rendkívül magas hőmérséklet bizonyítja, hogy a csillagok „kataszterében”, eddig példátlanul kicsiny égitestre sikerült most rábukkanni. az eddig nyilvántartott legkisebb csillag ugyanis körülbelül akkora, mint a mi földünk, viszont az ujonnan felfedezett égitest átmérője mindössze 2000 kilométer, vagyis egyhetede a föld és mintegy hétszázad része a nap átmérőjének. ugyanakkor viszont tömege körülbelül azonos a nap tömegével, mert anyaga rendkívül sűrű. amíg a nap anyagának sűrűsége csak körülbelül 1.4-szerese, az ujonnan felfedezett „apróság”, mintegy 200 milliószerosa a víz sűrűségének. ez pedig azt jelenti, hogy egyetlen köbcéntiméterének súlya eléri a 200 tonnát.

jól érzékelteti a felfedezés jelentőségét, hogy az eddig ismert legnagyobb csillag, a vv cephei átmérője 1620-szorta nagyobb a napénál; körülbelül 2.3 milliárd kilométer. /mti/

bb 6. évi egymillió „személygépkocsi”, - varázscsónak, hullámvastut, gyerek kresz - a második félév új játéka

i kf/kf szb vg

1962. július 24.

kevesen tudják, hogy hazánkban is gyártanak „személyautót”, mégpedig 8-10 különféle típusból évenként körülbelül egymilliót. a hazai „igények”, kielégítésén kívül százezres nagyságrendben külföldre is szállítunk, többek között angliába, dániába, hollandiába. az egyetlen magyar „autógyárnak”, azonban más olyan termékei is vannak, amelyek gyermekeket és a felnőtteket egyaránt megörvendeztetik. az angyalföldi lemezárugyár készíti ugyanis a legötletesebb elektromos, vagy felhuzós, óraműves mozgó játékokat. az elmúlt hónapokban is több újdonságot állítottak össze, s ezek most a második félévben kerülnek az üzletek kirakataiba.

a lendkerekes varázscsónak - a kereskedelem furcsa kívánságára - nem vizen, hanem szárazon közlekedik. forgattyus felhuzással fél percig megy, s amint nekiütözik valamilyen akadálnak, „vezetője”, ügyesen kikerüli azt. tizezer készült belőle, s most vizenjáró kivitelén dolgoznak.

a vidám park népszerű hullámvastutja is rövidesen kapható lesz. felülni ugyan nem lehet rá, de játszani vele akár órákig is. a kétméteres, meredek emelkedőkkel készült pályán három felhuzható kocsi közlekedhet. a kis kocsik rugós „motorral”, 10-15-ször is megjárják az utat, két-három percig is mozognak. a hullámvastutból ötezeret szállítottak a kereskedelemnek.

/folyt.köv./

-4-

bb 6. /évi egymillió... 1. folyt./- szb

még a felnőtt gépkocsivezetők is tanulhatnak a gyermek kresz játékból. a sok kanyarral, utcakereszteződéssel tarkított pályán három kis rugós autó közlekedik, amelyeket billentyűkkel lehet szabályozni. az utak mentén a kresz-ben előírt táblák intik a „vezetőket”, a játék lényege: olyan ügyesen kell irányítani egy időben a három kocsit, hogy összeütközés, baleset ne legyen. a politechnikai oktatáshoz, a közlekedési szabályok elsajátításához is hasznos játékból július közepétől tizezeret készít a gyár. /mti/

bb 7. virágzik a ciklámen a soproni löverekben

vid j szb ká

1962. július 24.

az elmúlt hetekben sopronba látogató turisták hiába keresték a löverek nevezetes virágát, a cikláment. a szeszélyes időjárás következtében még július közepén sem jelentkezett. ha késve is, az elmúlt napokban végre kinyílt a soproniak kedvenc virága, átható illata valósággal betölti az erdőt. /mti/

-5-

bb. 8. összehangolták a dunai kőolajfinomító és a dunamenti hőerőmű építését - három hónappal előre hozzák a fűtőolaj-ellátási beruházásokat - a jövő nyáron már távvezetéken szállítják az üzemanyagot az erőmű próbáihoz

i szf/gk/gy/vg

1962. július 24.

a nehézipari minisztériumban villamosenergiaipari és kőolajfeldolgozó ipari szakemberekből alakított kooperációs bizottság vigyáz rá, hogy a tárca két nagyfontosságú hatalmas beruházása, a százhalombattai dunamenti hőerőmű és a mellé telepített dunai kőolajfinomító összhangba épüljön. az olajtüzelésű erőműnek ugyanis a finomító adja majd a fűtőolajat, a finomítót pedig az erőmű látja el elektromos és hőenergiával, elengedhetetlen tehát, hogy egymásra utalt üzemrészek egy időben készüljenek el.

az idén harmadik évében levő erőmű-építkezés munkálatai már annyira előrehaladtak, hogy egy év múlva, 1963 július elején az eredeti terv szerint megkezdhetik az első gépegység üzemi próbáit. ezzel szemben a kooperációs bizottság úgy találta, hogy bár a kőolajfinomító beruházása is tervszerűen halad, nincs teljesen „szinkronban”, az erőműépítéssel. a finomítónak ugyanis - mielőtt saját feldolgozású olajat adhatna az erőműnek - a petróll, vagy szénből vasuton ide szállított fűtőolajat kell lefejtenie és távvezetéken az erőműbe juttatnia az első gépegység próbáihoz. az olajellátó berendezéseknek és néhány járulékos építményüknek befejezését azonban a jövő év harmadik negyedére tervezték. körülbelül háromhónapos „rés”, mutatkozott tehát az erőmű első gépegységének próbái és az olajellátó berendezések elkészülte között. a két beruházó vállalat, az országos tervhivatal, valamint a kivitelező vállalatok segítőkész tárgyalásainak eredményeként azonban sikerült a rést eltüntetni. megállapodtak, hogy a kőolajfinomító egyes jövőre előirányzott beruházásainak kivitelezését előrehozzák az idei évre. így elsősorban meggyorsítják a vasuti vágányhálózat építését. két sínpar lerakását már megkezdtek és rövidesen hozzáfognak a hatalmas üzem önálló személy- és teherpályaudvarának építéséhez. megkezdik az idén a finomító és az erőmű közötti négykilométeres fűtőolajszállító távvezeték, valamint az olajlefejtő állomás építését, ahol a petróll, vagy szénből érkező tartálykocsikat az üzem saját tartályaiba ürítik. a lefejtéshez és az olaj továbbításához elektromos energiára is szükség van, ezért ideiglenes kazántelepet állítanak fel arra az időszakra, amíg az erőmű nem tud áramot adni az olajfinomítónak. a legnagyobb probléma a távvezeték csőanyagának előteremtése volt. a csepeli csőgyár azonban készségesen vállalta, hogy az eredetileg megjelölt határidő előtt folyamatosan szállítja a szükséges csőmennyiséget.

/folyt. köv./

8.32
/zs/

905

- 6 -

PK

bb. 8. /összehangolták... 1. folyt./ gy

ilyen módon sikerült teljesen összehangolni a két nagyfontosságú ipari beruházás építését, három hónappal az eredeti határidő előtt, a jövő év július elsejére készen állnak a dunai kőolajfinomító olajellátó berendezései, s nem lesz semmi akadálya, hogy a dunamenti hőerőmű első gépegysége megkezdhesse üzempróbáit.

/mti/

..

bb. 9. csucsforgalom a balatonnál - egyszerre 56 000 üdülővendégnek teritnek - hetenként többek között százezer kiló hus, 110 000 liter tej, és 250 000 tojás is „segíti”, a gondtalan pihenést

i tó/tr/gy/vg

1962. július 24.

július, augusztus csucsidénynek számít a balatonnál. most a magyar tenger mindkét partján mintegy 600 üdülőben és sátor-táborban körülbelül 56 000 beutalt vendég tölti egyszerre szabadságát. minden üdülővendég gondtalan pihenésre számít, aminek igen fontos feltétele a jó étkezés. a választékra nem igen lehet panasz, mivel a szot üdülők nagyrésztében az idén bevezették a két, sőt több helyen a háromféle ebéd és vacsora menüt. sokhelyütt kétféle levest vagy a kétféle étkezés utáni ugynevezett „slusz”, -t adnak.

az étkeztetés azonban nem kis gondot jelent. különösen most, a kedvezőtlen időjárás következtében nehéz minden ételnyersanyag előteremtése, bár a balaton-környék ugynevezett kiemelt ellátási körzet, ami azt jelenti, hogy az itt üdülők étkezésére külön keretet biztosít a népgazdaság. erre a nyári idényre is már előre mintegy 600 vagon zöldség-, gyümölcs- és főzelékféléket, s mintegy 100-120 vagon savanyúságot és főzelékkonzervet tartalékolnak. a múlt héten és ez csucsidényben általános - többek között százezer kiló húst és huskészítményt, mintegy 110 000 liter tejet, több mint tízezer kiló vajot, 6 000 kiló halat és 250 000 tojást fogyasztott az 56 000 beutalt üdülővendég.

a beutaltakon kívül körülbelül 50 000-en pihennek ezekben a hetekben a szállodákban és a magánnyaralókban, s a hétvégi vikendezők száma is megközelítette vasárnap a százezeret.

/mti/

8.40 /zs/

905

- 7 -

PK

bb. 10. kétszázhatvanezer résztvevő a budapesti tanácstagok beszámolókon - különbizottságok a lakosság javaslatainak kivizsgálására

1 zs/gy/sr

1962. július 24.

Budapest valamennyi kerületében lezajlottak az idei első félévi tanácstagok beszámolóinak az összesített adatok szerint a beszámolókon 262 000-en vettek részt, azaz a választóknak több mint 20 százaléka találkozott tanácstagjával. Több mint 23 000 felszólalás hangzott el, s a tanácsokhoz kerekén 17 000 közérdekű javaslatot továbbítottak a tanácstagok.

A választók többsége a házközelési igazgatóságok munkájával foglalkozott. Szinte minden kerületben egyöntetű volt a lakók véleménye: a bejelentett hibák zömét időben, gyorsan és jól javították ki a körzeti műhelyek szakemberei - változatlanul kifogásolható azonban a karbantartási munkák minősége és a tartozások, felújítások lassúsága.

Figyelemre méltó javaslatokat tettek a beszámoló résztvevői az egészségügyi ellátás színvonalának további emelésére. A külső kerületekben például azt kérték, hogy az eddiginél több gyógyszerár és orvosi rendelő tartson éjszakai ügyeletet, a sűrűn lakott belső kerületekben pedig arra hívták fel az illetékesek figyelmét: mielőbb intézkedni kellene a szabadságon levő, vagy beteg körzeti orvosok szervezett helyettesítésére.

A háziasszonyok szóvá tették azt is, még mindig gyakori, hogy sületlen és keletlen kenyér kerül forgalomba; sokszor nehezíti a bevásárlást az egyenetlen árueelosztás.

A beszámolókon elhangzott észrevételek, közérdekű javaslatok kivizsgálására nagy gondot fordítanak a kerületi tanácsok. Többhelyütt - így Kőbányán, a 17. kerületben, Csepelen és a 2. kerületben - külön bizottságokat alakítottak a lakosság indítványainak tanulmányozására, az indokolt és ésszerű javaslatok mielőbbi megvalósítására.

Az első félévi beszámoló eredményeihez tartozik az is, hogy a tanácstagok 2 365 társadalmi munkafelajánlást jegyezték fel.
/mti/

9.16 /zs

- 8 -

bb. 11. jól beváltak a dolgozók általános iskoláiban az összevont tagozatok - a felnőtt oktatás vizsgatapasztalatai - bukás nélkül érettségizett osztályok

1 vt/n/gy/sr

1962. július 24.

A dolgozók általános- és középiskoláiban szerzett vizsgatapasztalatokról tájékoztatták az mti munkatársát a művelődésügyi miniszteriumban.

A többiek között elmondották: az elmúlt tanév bebizonyította, hogy a dolgozók általános iskoláiban érdemes volt létrehozni az összevont tagozatokat. Ez gyakorlatilag azt jelentette, hogy az 5., 6. és 7., vagy a 8. osztályosok együtt tanultak a felsőbb osztályba járók rendszeresen korrepetálták az alsósokat. Az oktatásnak ez a formája ezenkívül különösen segítette a kis nyai településeken lakó mezőgazdasági dolgozók továbbtanulását; egy osztályba lehetett „tömöríteni”, az alsós és felsős tagozatokat. Végeredményben az összevont oktatás sokkal megfelelőbbnek látszik a dolgozók általános iskoláiban, mint a levelező forma.

A tanulmányi színvonal emelkedéséhez hozzájárult, hogy mind több munkahelyen megértőbben kezelik a dolgozók továbbtanulását, mint a korábbi években. Rendszeresen biztosítják az iskolabáráshoz a szabadidőt. Javult és erősödött a kapcsolat az üzemek, gyárak, intézmények és a dolgozók iskolái között.

A dolgozók középiskoláiban a negyedik évfolyamos tanulók száma a most záruló oktatási évben 12 000 volt. A „felnőtt diákok”, már a tanév kezdetétől igen szorgalmasan készültek az érettségire. A lelkiismeretes, folyamatos tanulás eredménye nem is maradt el, több olyan osztály volt, amelynek hallgatói közül az érettségien senki sem bukott meg. Figyelemreméltó, hogy a közgazdasági technikumokban lényegesen jobbák az idei vizsgaeredmények, mint más középiskola-típusokban. Ebben része van annak is, hogy a hallgatók döntő többsége olyan munkahelyen dolgozik, ahol közvetlenül fel tudja használni a tanultakat a gyakorlatban./mti/

bb. 12. vadászati tanszék az erdőmérnöki főiskolán

1 som/tm/gy/ká

1962. július 24.

A soproni erdőmérnöki főiskolán új, önálló vadászati tanszékot állítottak fel, hogy a jövő erdőmérnökök alaposabb vadbiológiai és vadgazdálkodási oktatást kapjanak. A vadászati tanszék kutató tevékenységet is folytat, elsősorban annak felmérésére, milyen az ország különböző vidékeinek vadeltartó képessége, hogyan lehet a vadállomány minőségét tovább javítani.
/mti/

9.25 /zs

- 9 -

bb. 13. jó bevált a folyamatos üzemeltetés a diósgyőri papirgyárban

vid te/gy/ki

1962. július 24.

a diósgyőri papirgyárban ez év áprilisától tértek át a folyamatos üzemeltetésre, hogy a termelést újabb beruházás nélkül növelhessék.

az első három hónap tapasztalatai azt mutatják, hogy az új rendszer jól bevált, igazolta a hozzáfűzött várakozásokat. az üzem termelése a berendezések tökéletesebb kihasználásával több mint nyolc százalékkal növekedett. jól jártak a dolgozók is, mert a korábbi heti egy helyett két pihenőnaphoz jutottak anélkül, hogy keresetük csökkent volna. az új munkamódszerrel a diósgyőri üzemben az idén 260 tonna - mintegy három és fél-millió forint értékű - finom papírral készítenek többet, mint tavaly./mti/

..

bb. 15. a kongresszusi felajánlás nagyobb részét már teljesítették a borsodnádasi Lemezgyár dolgozói

vid te/gy/ki

1962. július 24.

a borsodnádasi Lemezgyárban értékelték a kongresszusi verseny első féléves eredményeit. az egész évre vállalt tíz-millió forint értékű felajánlásból kerekén nyolcmillió forintot teljesítettek. kiemelkedő eredményeket értek el a dolgozók az alapanyagok felhasználásának csökkentésénél, a hengereszek, olvasztárok és lemeznyírók csaknem négy millió forint értékű anyagot takarítottak meg és a selejt is számottevően csökkent. fejlődött a munkaverseny is, a szocialista brigád cím megszerzéséért 97 munkacsapat 1 120 dolgozója vetélkedik./mti/

..

bb. 19. új elektromos alállomás létesül szombathelyen

vid te/gy/ki

1962. július 24.

szombathely és környékének villamosenergia igénye a fel-szabadulás óta csaknem tizszeresére emelkedett. új gyárak létesültek a városban, s a meglévők is jelentősen bővültek. a régi villamos alállomás már nem tudja az energiaszükségletet kielégíteni, ezért az elmúlt évben a réginél nagyobb feszültségű alállomás létesítését kezdték meg. az elektromos alállomás belső szerelési munkáit még ebben az évben befejezik./mti/

..

- 10 -

9.33/zs

9.30
/mti/

bb. 14. hét új központi szőlőfeldolgozó üzem kezd meg működését az idén - a szüretre elkészül a hazai gyártmányú szőlőprésmintapéldánya

1 tó/gy/vg

1962. július 24.

a nagyüzemi gazdaságok szőlőtermésének feldolgozása egyre inkább ipari tevékenységgé válik, az állami pincegazdaságok mind több központi szőlőfeldolgozó üzemet létesítenek a bortermő vidékeken. a központi üzemek létesítése nemcsak azt jelenti, hogy a termelő gazdaságok mentesülnek a szüreti munkák nagyrésztől, de a feldolgozás központosításával a borok minőségének egyenletességét is jobban tudják biztosítani. az eddig létesített feldolgozó üzemeket jórészt külföldi gépekkel szerelték fel, az idén azonban már hazai gyártmányú gépeket is üzembe állítanak. az élelmiszeripari központi gépjavitó vállalatnál készülnek az első hazai szőlőfeldolgozó gépek, például az úgynevezett horizontális szőlőpréss, valamint a szőlőzúzó és a cefreszivattyú mintapéldányai. a szüret kezdetére már kikerülnek ezek a gépek a feldolgozó központokba.

az élelmiszerügyi minisztérium borforgalmi igazgatóságának felügyelete alá tartozó állami pincegazdaságok ebben az évben mintegy 20 millió forintot fordítanak a szőlőfeldolgozás korszerűsítésére. ebből az alföldön kecskeméten, csengődön, bácsalmáson, kecelen és tiszakürtön létesítenek központi feldolgozó üzemet. ezek együttesen 230 000 mázsa kapacitásnövekedést jelentenek, vagyis ennyivel több szőlőt dolgoznak fel az idén az állami pincegazdaságok központilag, mint a múlt évben. az elmúlt évek nagy erőfeszítéseinek eredményeként ezeken a helyeken már megfelelő tárolóhellyel rendelkeznek, s a cukorfok, sőt a fajtaszerinti tárolást is meg tudják oldani.

a történelmi borvidékeken a magasabb követelmények miatt nehezebb feladat központi feldolgozó üzem berendezése, azonban ezek fejlesztését sem hanyagolják el: az idén mórton és tapolcán létesítenek, egyenként 12 000 mázsa szőlő feldolgozására alkalmas üzemet.

a szüretig 9 nagyteljesítményű szőlőpréss érkezik külföldről, jövőre azonban már, a most készülő mintapéldány alapján, a magyar ipar 40 prést fog készíteni.

/mti/

..

- 11 -

9.38
/zs

9.35
/mti/

bb. 16. a velencei tó iszapján hiznak a gödöllői kacsák és a sukorói sertések

i so/tm/gy/ká

1962. július 24.

a velencei tó iszapjának hasznosításával hosszabb idő óta foglalkoznak a velencei gépállomás ujitói. marosi béla igazgató és társai szovjet tapasztalatok felhasználásával először csak talajjavításra kívánták felhasználni az iszapot. felvették a kapcsolatot a szovjet kutatókkal, akik 200 tó iszapvizsgálatainak adatait közölték a magyar szakemberekkel. a tőlük kapott utmutatások szerint előbb a laboratóriumi vizsgálatokat kezdték meg, majd kisparcellás kísérleteket is folytattak. kitünt, hogy a velencei tó-környéki erodált löszterületeken, helyi szóhasználattal a „sülevényes,” földiken, ahol kedvezőtlen a talaj vízháztartása, az iszapterítés a kukoricánál 9.5 százalékos, a kalászosoknál 31 százalékos, a szőlőnél 18 százalékos terméshozadékhoz. emellett a termékek minősége is javul, nagyobb a gabona magsulya és fehérje tartalma, a szőlőnél pedig 1.7 százalékkal növekszik a must cukorfoka. a velencei gépállomás ujitóinak kísérleteit az idén az országos mezőgazdasági minőségvizsgáló intézet ellenőrzi, a földművelésügyi minisztérium pedig 100 holdas bemutatóteret létesít az iszappal való talajjavítás szélesebb körű kipróbálása és ismertetése érdekében.

időközben az ujitók a tó iszapjának egy újabb hasznosítási lehetőségére is felfigyeltek. takarmányokhoz keverve az iszap alkalmas állatok etetésére is. a gödöllői agrártudományi egyetem gazdaságában 250 kacsával kísérlet kezdődött, s az első öt hét tapasztalata szerint az iszapkeverés 25 százalékos takarmánymegtakarítást tesz lehetővé és 22 százalék súlytöbbletet eredményez. a sukorói termelőszövetkezetben a sertéshizlalásnál próbálják ki a velencei tó iszapjának hasznosítását. a laboratóriumi vizsgálatok szerint az iszapban felgyülemlett antibiotikumok, vitaminok és nyomelemek teszik jó hatásúvá a tófenékről felhozott „póttakarmányt”, az ujitás hatékonyságát az is bizonyítja, hogy a velencei háztáji gazdaságokban már széles körben alkalmazzák.

/mti/

9.44 /zs

10.00

[Handwritten signature]

- 12 -

bb. 17. régi bányavágatokon szállítják majd ki az épülő medve-akna szenét -ötvenmillió forintos beruházási megtakarítás

vid te/gy/ki

1962. július 24.

a nógrádi szénbányászati tröszt szeptember 6.-aknájának szomszédságában már két éve dolgoznak az új medve-akna építésén. a 240 millió forintos beruházással épülő bánya függőleges légaknája, a külszíni üzemépületek egy része és a bányához vezető út már elkészült. jelenleg a bánya központi és fővágatainak építésén, a szállítóberendezések szerelésén dolgoznak. eredetileg szállító függőakna építését is tervezték, a bánya vezetői részéről azonban felmerült a gondolat, hogy ezt a függőaknát ne építsék meg, hanem a szeptember 6.-akna szállítóvágatának meghosszabbításával oldják meg az új bányában termelt szén felszínre hozását. a javaslatot a tröszt műszaki szakemberei felülvizsgálták és elfogadták. így a második függőaknát nem építik meg, s ezzel az eredetileg tervezett 240 millió forintos beruházást 190 millió forintra csökkentik. a régi és az új bányát összekötő szállítóvágatok építését már megkezdték./mti/

.-.

bb. 18. huszvagons zöldség- és gyümölcsraktár épül tiszakécskén

vid j/gy/ká

1962. július 24.

a dina-tisza közén tiszakécske az egyik legjelentősebb szőlő-, gyümölcs- és zöldségtermelő vidék. mint minden évben, az idén is innen szállították az első nagyobb mennyiségű korai sárgabarackot a felvásárló telepre. a további fejlődést jelzi, hogy csak szőlőből 1965-ig 1 500 holdat telepítenek a község termelőszövetkezetei. a megnövekedett feladatok megkövetelik a zöldség-gyümölcs megfelelő kezelését, tárolását. ebből a célból a béke tsz 140 000, az új élet pedig 110 000 forintos költséggel új csomagolószint épített. a tiszagyöngye és a szabadság termelőszövetkezet régi gazdasági épület átalakításával oldotta meg ezt a problémát. a zöldség-gyümölcsfélék az idén először kizárólag termelői csomagolásban hagyják el a községet. a szövetkezet a csomagolásért külön felárat kapnak.

a csomagoló színeken kívül egymillió forintos költséggel új felvásárlótelep és áruaktár is épül tiszakécskén. a mintegy 300 négyzetméter alapterületű raktár egyszerre 20 vagon zöldség-áru tárolására lesz alkalmas. a tervek szerint jövőre már több

mint 1 000 vagon áru felvásárlását, illetve továbbítását bonyolítják le az új átvevőhelyen./mti/

.-.

9.50 /zs

10.00

[Handwritten signature]

- 13 -

bb. 20. a gönci hordók készítéséhez 500 köbméter fát adtak a telkibánya környéki tölgyesek

vid j/gy/ká

1962. július 24.

a híres gönci hordók készítéséhez évszázadok óta a zempléni hegyvidéken fekvő telkibánya környéki tölgyerdők szolgáltatják a faanyagot. az itt termelt tölgyfa a legjobb erre a célra, mert egyenletes, a szál mentén jól hasad, megfelelő levegőzést biztosít a tokajhegyaljai boroknak. az ebből a faanyagból készült hordók több évtizedig használhatók, a fa sem izzt, sem szint nem ad át a benne tárolt bornak.

a zempléni hegyvidéki állami erdőgazdaság különös gondot kezel a telkibánya környéki tölgyeseket. rendszeres és gondos erdőműveléssel nevelik a fákat, hogy minél többet tudjanak felhasználni hordókészítésre. a szakszerű erdőgazdálkodás eredménye, hogy az évszázados erdőkből egyre több gönci hordó készítésére alkalmas fát tudnak kitermelni. az idén már 500 köbméter faanyagot adtak át a hordókészítéssel foglalkozó ktsz-nak. a jövőre gondolva csaknem ezer hold új tölgyerdőt telepítettek./mti/

.-.

bb. 21. a kongresszusi munkaversenyben tovább csökkentek a termelési költségek a délzalai olajmezőkön

vid te/gy/ki

1962. július 24.

a déldunántuli kőolaj- és földgáztermelő vállalat dolgozói, a lovászi és a bázakerettyei olajmunkások, jó termelési eredményeket értek el a kongresszusi munkaverseny első szakaszában. fokozták az olaj termelését, javult a termelékenységi mutatójuk, s csökkentek a termelési költségek. különösen az olajtermelésben volt jelentős az előrehaladás: az előirányzott termelési értéket 6.6 százalékkal szárnyalták túl.

az év elejétől tizennégy forint hatvankét fillérrel csökkentették a kőolaj tonnánkénti termelési költségét, s így csaknem kétmillió forint megtakarítást értek el.
/mti/

.-.

9.58

- 14 -

/zs

10.10

PK

bb. 22. huszonhat szövetkezeti gazdaságban koncentrálnak a baranyai zöldségtermelést

vid j/gy/ká

1962. július 24.

a mecseki iparvidék zöldségteremtő apró kertészetekből alakult ki. néhány évvel ezelőtt még kétszáz helyen - köztük sok három-öt holdas kertészetben - termelték meg a városi lakosság számára szükséges zöldséget. ez a helyzet megnehezítette, bizonytalanná tette a pécsi és a komlói piacok, boltok folyamatos áruellátását. a vezető baranyai szakemberekből álló kertészeti bizottság most elkészült terve szerint a második ötéves tervben koncentrálnak a zöldségtermelést. a kertészzel foglalkozó termelőszövetkezetek számát a jelenlegi 60-70-ről 1965-ig fokozatosan 26-ra csökkentik. ezekben a közös gazdaságokban - összesen 3 700 holdon - termelik majd meg a mecseki iparvidék számára szükséges zöldségmennyiséget. a kijelölteken kívül - kisebb területen - kertészkednek más termelőszövetkezetek is, s termékeikkel a helybeli piacokat látják el.

a 26 szövetkezeti kertészetet, amelyek közül a legkisebb is száholdas lesz, valóságos zöldségtermelő üzemé fejlesztik. a munkafolyamatokat gépesítik, a területet öntözik, és az irányítást mindenütt szakképzett kertészek látják el. a kertészetek területi kialakítása meg is kezdődött. az idei nyáron már öt közös gazdaságban termelnek száz holdon vagy ennél nagyobb területen zöldséget. a nagyüzemi kertészeteket pécs körül, valamint a duna és a dráva mentén alakítják ki: vagyis közel a fogyasztóhelyhez, illetve az öntözésre legalkalmasabb tájakon./mti/

.-.

bb. 23. szovjet exportra is gyárt hálószobaberendezést a győri cardo butorgyár

vid te/gy/ki

1962. július 24.

már érezteti hatását a 17 millió forintos költséggel végrehajtott rekonstrukció a győri cardo butorgyárban. a második félévben 5 770 hálószobaberendezést gyártanak az üzemben, úgyhogy az év vége felé naponta 41 hálószobagarnitúra készül el a tavalyi huszonkettővel szemben: a hét darabból álló hálószobaberendezést most már exportra is gyártják. ebben a félévben, első szállítmányként, 500 garnitúrát adnak át szovjet megrendelésre.

még az idén további műszaki fejlesztésre is sor kerül, újabb termelékeny gépsort helyeznek üzembe, úgyhogy a jövő évtől kezdve ismét jelentékeny mértékben növekszik a butorgyár termelése./mti/

.-.

10.00/zs

- 15 -

10.15

PK

bb 24. kétszeres kromoszóma-számú sejtek - több málna-termés -
összeállították az első málna-fajtasorozatot

1 ie m/ká

1962. július 24.

a gyümölcsstermelő gazdaságokból az idén nyolc fajta málnát kapnak az üzletek és a konzervgyárak, a különböző fajtákat azonban meglehetősen ötletszerűen szállítják. ezért néhány éve megkezdtek, s az idén befejeztek egy kísérletsorozatot az ugynevezett alapszortiment megállapítására. ebben meghatározzák, hogy a különböző célokra milyen málnafajtákat a legérdemesebb termesztetni.

a kísérletekben két magyar és két angol málna szerepelt a legjobban. közvetlen fogyasztásra a dunakanyar vidékén kialakult nagymarosi fajtát ajánlják, ez a legjobb ízű és a legszebb. a legújabb nemesítésű e 401, igen bőven terem, de kisszemű, tehát elsősorban szörp-nyersanyagnak használható. az angol mailling promise kiválóan alkalmas mélyhűtésre és az északi országokban nagyon keresett fagyasztott dzsemnek, így ezt is a konzervgyárak kapják majd. a lloyd george nevű fajta, amit világszerte a legjobb málnának tartanak, nálunk kevésbé vált be, de mivel évente kétszer hoz termést, a házikertekben érdemes vele foglalkozni.

az első málna-alapszortiment csak ideiglenes jellegű, mert a kutató intézetekben már nemesítik az újabb, még értékesebb fajtákat. az idén fordult termőre egy sor új nagyszemű, jóízű és elég bőségesen termő hibrid, mivel a málna nyersen és feldolgozva, itthon és külföldön egyik legkeresettebb gyümölcsünk, termelésének fejlesztésén ujszerű, biokémiai módszerekkel is dolgoznak. a magokat colhicin nevű vegyi anyaggal kezelték, s ezzel megkétszerezték a növény sejtjeinek kromoszóma-számát. ettől az eljárástól, az ugynevezet polyploidizálástól a kutatók jelentős termés-növekedést várnak.
/mti/

bb 26. újfajta védőálarc a tatabányai alumíniumkohászoknak

vid te/m/ki

1962. július 24.

a tatabányai alumíniumkohóban évről-évre jelentősen javítják a kohászok munkakörülményeit. több nehéz fizikai munkát gépesítettek és sok más intézkedéssel védik egészségüket. a legnagyobb csarnok tetejét például átalakították, s így tökéletesebb a friss levegő beáramlása. most különleges külföldi műanyagból készült arcvédőkkel látták el a kohászokat. a korábban használt szitaháló ugyanis zavarta a látást és előfordult, hogy keresztülfröccsent rajta a forró fém. az átlátszó, plexihez hasonló anyagból készült védőálarc nem gyulékony, a forró fém leperreg róla. /mti/

10.13
/zs 10²⁵

- 16 -

bb 27. milyen szórakozási és művelődési lehetőségek vannak a falvakban? - érdekes vizsgálat győr megyében

vid /fm/n/m/bc

1962. július 24.

érdekes vizsgálatot végzett győr-sopron megye falvaiban a megyei tanács művelődési osztálya. számos községben megvizsgálta, hogy a termelőségvetkezeti tagok számára milyen szórakozási és művelődési lehetőségek vannak a falvakban.

íme egy község a sok közül:

osli község a megye egyik legeldugottabb települése, lakosai a multban csak nagy ritkán jutottak el a járási székhelyre kapuvárra, vagy a megye központjába győrbe. hosszú időn át még rendes út sem vezetett a községbe. most rendszeres autóbusszjárat közlekedik. a község elmúlt félévi eseményei azt bizonyítják, hogy a tsz tagok élete nagyban megváltozott.

a mult év végén avatott művelődési otthonban hetenként két alkalommal filmelőadásokat tartanak. sikerrel zárult a nők akadémiaja, az ezüstkalászos tanfolyam, valamint az iskolások részére tartott vöröskeresztes tanfolyam is.

a kisdobosok számára vasárnaponként mesedélelőttöket rendeznek. hat hónap alatt négy ismeretterjesztő előadást hallgathattak a falusiak az általuk választott témákról. idén volt a községben első ízben kiállítás. a tsz tagjai kirándulásaik során jártak a fővárosban is, győrtől pedig megtekintették madách: az ember tragédiája című drámáját. két alkalommal csoportosan ellátogattak a balatonra, az út költségeihez hozzájárult a termelőségvetkezet is. azoknak sem kell unatkozniuk akik inkább otthon töltik el pihenőidejüket: a községben 17 televízió és 600 kötetes könyvtár nyújt szórakozást és pihenést a napi munka után. /mti/

bb 25. állandó képkiállítások a szabolcsi gimnáziumokban

vid /n/m/bc

1962. július 24.

a kisvárdai bessenyi gimnázium folyosóin tavaly állandó jelleggel kiállítást rendeztek képzőművészeti alkotások reprodukcióból, amelyek a képzőművészet fejlődését szemléltetik az ókortól napjainkig. a gyakori szemlélése kiállított anyag elősegíti a diákok tanulását, művészi ízlésének fejlesztését. a kisvárdaiak példáját követik a megye többi gimnáziumában, s a következő tanévben valamennyi középiskolában meghonosítják a szemléltető oktatásnak ezt a formáját. /mti/

10.20 /zs

- 17 -

10.13
/zs 10²⁵

bb 28. megkezdtek az első automatikus vezérlésű esőző-fürtök tervezését - jövőre 13.000 holdon építik ki a kísérleti öntözési nagyüzemeket

i ie/m/ká

1962. július 24.

az országos vízügyi főigazgatóság irányításával megkezdődött az ország első öntözési nagyüzemeinek és esőztető rendszereinek tervezése. mezőgazdaságunkban az idén több mint 280.000 holdat öntöznek, de ennek a területnek nagyrészen legfeljebb 100-200 holdas telepek működnek, a mesterséges csapadék viszont úgy fizetődik ki a legjobban, ha az öntözés az egész gazdaságra jellemző. a jelenlegi kikapacitású öntözőberendezésekből ez szinte megoldhatatlan feladat, ezért az új típusú üzemekben már az ugynevezett esőző-fürtöket és ezek komplex rendszerét alkalmazzák.

kísérletképpen egyelőre három helyen: kalocsán, balatonaligán és hajduszoboszló-nagyhegyes között építik ki az esőző-fürtöket. kalocsán a vízgazdálkodási társulat kezeli majd a termelőszövetkezet közös, 6300 holdas öntözőüzemét. 1400-1400 holdon lucernát és fűszerpaprikát, a többi területen zöldségféléket, kukoricát és cukorrépát termesztenek. az egész üzem egyetlen központi szivattyú-telepről látják el, ahonnan földalatti vezetéken jut el a víz a táblákra. a szivattyú-telep automatikus vezérléssel működik, ha kinn a földeken kinyitják a hordozható szárnyvezetékek csapját, önműködően továbbítja a vizet. ugyanekkora terület, hagyományos, öntözésére a legkorszerűbb hazai esőztető-berendezésből is 48 darabra, valamint 200 szakmunkás és gépész munkájára lenne szükség. itt az egyetlen esőző-rendszert 67 ember látja majd el. a kalocsaihoz hasonló komplett automatikával működik majd a két 3500 holdas öntöző-üzem balatonaligán és a keleti főcsatorna mentén. az előbbiben főként szőlőnek és komlóknak, a másikban kukoricának juttatják a mesterséges csapadékot.

mindegyik üzem részére három-három - agrárközgazdasági, agronómiai-üzemszervezési és műszaki - terv készül. ezekben megjelölik azokat az üzemág-változtatásokat és kiegészítő beruházásokat is, amelyeket az öntözés révén jelentősen növekvő termésmennyiség feldolgozása és értékesítése szükségessé tesz. készítenek részletes gazdaságossági számításokat is, de az máris biztos, hogy az esőzőfürtök létesítése kifizetődő. az első nagyüzemi esőző-fürtök építését a jövő év elején kezdi meg, s még a nyáron sor kerül részleges üzembehelyezésükre. /mti/

- 18 -

10.25 /zs

10.25
/mk

bb 30. ..folytatódik,, a moszkvai Leszerelési és békevilágkongresszus - országsszerte békegyűléseket tartanak, előadások, kiállítások, tudományos találkozók a Leszerelésről

i di/tm/m/sr

1962. július 24.

hazatértek a küldöttek, szűkebb családi, baráti körben és a nagyobb nyilvánosság előtt lezajlottak az első élménybeszámolók a moszkvai Leszerelési és béke világkongresszusról. a nagyszabású tanácskozás anyagát, tapasztalatait azonban továbbra is bőségesen kamatoztatják: az országos béketanácsnál erről tájékoztatták a magyar távirati iroda munkatársát.

- képletesen szólva a következő hetekben, hónapokban tovább folytatódik a moszkvai Leszerelési és béke világkongresszus. a küldöttek a városokban és falvakban szinte megszámlálhatatlan gyűlésen és egyéb összejövetelen számolnak be élményeikről, tapasztalataikról. elmondják hallgatóiknak, miért reális követelés az általános, teljes és ellenőrzött Leszerelés, s mit kell tennünk mindannyiunknak megvalósításáért. a világ békeharcosainak most lezajlott nagyszabású fórumáról többek között nagygyűléseket tartanak győrött, szombathelyen, kecskeméten, debrecenben, pécsen, veszprémben, egerben és szegeden, valamint 14 budapesti kerületben. békemozgalmunk segítőitársai ezen kívül megyei aktíváértékezeteken vitatják meg a tenni-valókat, s dolgozzák ki a további munkaprogramot. a lezajlott országos békekonferencia anyagát, a referátumokat és a sokrétű hozzászólásokat 25.000 példányban adjuk majd közre.

- ezen kívül országjáró képkiállításokat, s meggyőző dokumentumokat ismertető faliújságokat is készítünk. a moszkvai kongresszuson résztvevő magyar tudósok az országos béketanács tudományos bizottságának rendezésében pedig a magyar értelmiség képviselőivel találkoznak majd. az elmúlt hónapok példáját követve szeretnénk, ha a magyar művészek, írók, tudósok újabb kiválóságai csatlakoznának békemozgalmunk cselekvő segítőitársainak sorába.

- folytatjuk, s az eddiginél még sokrétűbben alkalmazzuk majd jól bevált munkamódszereinket, a csoportos beszélgetéseket, baráti összejöveleket, rétegtalálkozókat, barátsági esteket, kiállításokat és gyűléseket. mindenkinek el akarjuk mondani, hogy a béke megőrzéséhez szerte a világon, így hazánkban is cselekedniük kell a békeszerető embermillióknak. ápolni kívánjuk kapcsolatainkat a különböző ázsiai, afrikai, európai és amerikai országok nemzeti békemozgalmaival, s a legkülönbözőbb pacifista és egyéb szervezetekkel is. a moszkvai kongresszus jó kezdet volt az egész világot átfogó békemozgalom egyetemességének megteremtésére, de nem elégedhetünk meg ennyivel. éppen ezért folytatnunk kell a megkezdett utat. szeretnénk elérni, hogy kapcsolatunk a testvérmozgalmakkal a jövőben még inkább a cselekvő szolidaritás és együttműködés alakját öltse fel, - hangzott a tájékoztatás. /mti/

10.33 /zs

10.21

- 19 -

/mk

bb 29. idegennyelvű tanulmánykötetek a magyar jogtudomány és közgazdaságtan eredményeiről

i ms/hné/m/sr

1962. július 24.

az akadémiai kiadó két idegennyelvű tanulmánykötetben tájékoztatja a külföldi szakembereket a magyar jogtudomány és közgazdaságtan eredményeiről. az angol és francia nyelvű jogi tanulmánykötet a július 30-án kezdődő hamburgi nemzetközi összehasonlító jogi kongresszusra készült magyar referátumokat foglalja magában. a referátumok az állam- és jogtudománynak szinte valamennyi ágát felölelik, áttekintést adnak az egyes jogterületeken elért magyar eredményekről, ismertetik a kongresszus napirendjén szereplő kérdésekre vonatkozó magyar álláspontot.

a másik kötet orosz nyelven jelent meg. címe: az anyagi ösztönzés kérdései a magyar népgazdaságban. az egyes tanulmányokat a magyar tudományos akadémia közgazdaságtudományi intézetének munkatársai készítették. beható tájékoztatást nyújtanak azokról az elvi és gyakorlati problémákról, amelyek az anyagi érdekesség kérdésében Magyarországon felmerülnek és beszámolnak a magyar szakembereknek ebben a tárgykörben folytatott kutató munkájáról. a bevezető tanulmányt Friss István akadémikus írta. /mti/

bb 31. a mali parlamenti küldöttség megkoszorúzta a magyar hősök emlékművét

t vt/j/m

1962. július 24.

a mali köztársaság parlamenti delegációja, amely az országgyűlés elnökségének meghívására mahamane allassane haidaranak, a nemzetgyűlés elnökének vezetésével tartózkodik hazánkban, kedden délelőtt a hősök terén megkoszorúzta a magyar hősök emlékművét.

a koszorúzásnál jelen volt dr. Beresztóczy Miklós, az országgyűlés alelnöke, dr. Pesta László, a fővárosi tanács vb. elnökhelyettese, Kovács Imre vezérőrnagy, dr. Wild Frigyes, az országgyűlés külügyi bizottságának tagja, továbbá a külügyminisztérium és a honvédelmi minisztérium képviselői. /mti/

10.40

10.40

- 20 -

bb 33. jugoszláv szakszervezeti delegáció érkezett hazánkba

i. kz/m/ká

1962. július 24.

a mezőgazdasági és erdészeti dolgozók szakszervezete elnökségének vendégeként háromtagú jugoszláv szakszervezeti delegáció érkezett hazánkba. a küldöttség vezetője Milan Pribic, a jugoszláv mezőgazdasági, élelmiszer- és dohányipari dolgozók szakszervezetének elnöke. a jugoszláv szakszervezeti vezetők tizenkétnapos magyarországi tartózkodásuk idején tanulmányozzák szakszervezeteink felépítését, munkáját. /mti/

bb 34. időjárásjelentés

gg/m

1962. július 24.

a meteorológiai intézet jelenti július 24-én, kedden 13 órakor:

napos, meleg idő

nyugat- és középeurópa felett anticiklon helyezkedik el és kevés felhős, melegedő időjárást okoz, néhány helyen délutáni záporral, zivattal.

hazánkban tegnap délelőtt az északkeleti országrészben is megszűnt az eső és a felhőzet is felszakadozott. a nap folyamán változó mennyiségű felhőzet borította az égboltot, északkeleten csak 2-6, máshol 7-14 órán át sütött a nap. az ország nyugati felében sehol sem esett az eső, keleten néhány helyen délután is volt záporosó, zivatar, a lehullott csapadék mennyisége azonban általában itt sem volt jelentős, csak polgáron esett 8, nagykoroson 14, lillafüreden 35 és putnokon 49 milliméter eső. a hőmérséklet napközben északkeleten 24-26, máshol 26-30 fokig emelkedett. ma hajnalban 12-18 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt országsszerte 20-24 fok között volt a hőmérséklet.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 23,5 fok volt, 1,1 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 24 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 766 milliméter, alig változik. a balaton vizének hőmérséklete síófokon 22 fok.

várható időjárás szerda estig: napos, meleg idő, csak kevés nappali felhőképződés, ma délután, legfeljebb a keleti megyékben egy-két helyen még kisebb záporral, holnap már mindenütt eső nélkül. napközben mérsékelt, éjszaka gyenge északi szél.

/folyt.köv./

13, 11 /m

12.40

- 21 -

Mh

bb 34. /időjárásjelentés... 1. folyt./ m

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: keleten 15-18, nyugaton 12-15. Legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 27-31 fok között.

előrejelzés a balaton területére holnap reggelig: időnként élénk, éjszakára mérséklődő északi szél. napos, meleg idő. a hőmérséklet napnyugtakor 24, hajnalban 17 fok körül lesz.

a duna vizállása budapestnél kedden délelőtt 11 órakor 345 centiméter. /mti/

..-

bb. 36. befejeződött az őszi árpa és a rozs aratása csongrádban - ülést tartott a megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid j/gy/ká 1962. július 24.

a csongrád megyei tanács kedden ülést tartott. több napirendi pont megvitatása után sas béla, a megyei tanács mezőgazdasági osztályának vezetője tájékoztatta a megbeszélés résztvevőit az időszerű mezőgazdasági munkák állásáról. elmondta, hogy a megyében a kalászosok háromnegyed részét már levágták. keddre befejezték a több mint 30 000 holdnyi rozs és a csaknem 35 000 holdnyi őszi árpa learatását. a buza 60 százalékat és a tavaszi árpa egyharmadát is betakarították már.

az aratást az idén lényegesen meggyorsította a szövetkezetek együttműködése. a kötöttebb talajokon gazdálkodó közös gazdaságok például mintegy száz gépet adtak kölcsön egy-két napra azoknak a szövetkezeteknek, ahol korábban értek be a kalászosok. így a homokföldeken is időben, minimális szemvesztéssel takaríthatták be a termést.

a kombájnokat és aratógépeket megyeszerte nyomon követi az eke. a megyében eddig 20 000 hold tarlóhántást és 10 000 hold nyári mélyszántást végeztek el, s 12 000 holdon földbe került a másodnövény magja. megindult a cséplés is: eddig körülbelül 20 gép kezdte meg a munkát.

a megyében kedvező idő esetén e héten teljesen befejeződik a jövő évi kenyérnekvaló betakarítása.

/mti/

..-

14.23

1707

- 22 -

bb . 35. vit-hét a zalai üzemekben

vid gg/gy/ki

1962. július 24.

zala megye nagyobb ipari üzemének fiataljai ezen a héten vit-műszakot tartanak: napi munkájukon kívül, műszak után, társadalmi munkát végeznek. a nagylengyeli kőolajtermelő vállalat fiataljai közül mintegy kétszázan jelentkeztek társadalmi munkára, s összesen kétezer óra társadalmi munkát ajánlottak fel. a vállalat csőszerelő brigádja négyezer óra társadalmi munkát vállalt. vit-hetet tartanak a zalaegerszegi ruhagyár fiataljai is. előadásokon ismerkednek meg az eddigi vit-ek történetével, s jelentős értékű társadalmi munkafelajánlást tettek. a déldunántuli kőolaj- és földgáztermelő vállalatnál, a dunántuli kőolajipari gépgyárban és más üzemekben dolgozó fiatalok is vit-műszakot tartanak ezen a héten. /mti/

..-

bb 37. a mali köztársaság küldöttei az ikarus-gyárban

t vt/f/sze/m/sr

1962. július 24.

mahamane alassane haidara-nak, a mali nemzetgyűlés elnökének vezetésével hazánkban tartózkodó parlamenti küldöttség kedden az ikarus karosszéria és járműgyárba látogatott el. a vendégekkel együtt volt dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke és dr. wild frigyos, az országgyűlés külügyi bizottságának tagja.

a delegációt az ikarus kisz-fiataljai virágcsokrokkal köszöntötték, majd a fogadásukra megjelent gyári vezetők: baranyai aladár párttitkár, brodovics józsef szb. elnök, kovács istván, az anyag- és áruforgalmi főosztály vezetője üdvözölték. hirman Antal főmérnök a művelődési házban beszélt a gyár múltjáról, eredményeiről, majd a vendégek megtekintették a különböző üzemszerveket.

a munkahelyeken mindenütt baráti szeretettel fogadták a küldötteket, akik érdeklődéssel figyelték a maliban is közlekedő ikarus autóbuszok egyes gyártási folyamatát. a kiszzerelő üzemben átadták a vendégeknek a munkások ajándékát: egy kis „ikarus 55-öst,, a figyelmességét a delegáció vezetője köszönte meg.

a küldöttség egy 620-as típusu, lengyel exportra készült autóbuszon rövid próbautat tett. visszatérve a művelődési házba, mahamane alassane haidara, a mali nemzetgyűlés elnöke beszélt a tapasztalatokról. többek között elismeréssel szólt az üzemben látott munkáról és hozzáfűzte, hogy az ikarus gyár eredményei is bizonyítják a szocialista termelési rendszer fölényét.

/folyt.köv./

15.08 /m

15.20

- 23 -

bb 37. /a mali ... 1. folyt./ m

- megerősödött bennünk az a tudat - folytatta - hogy mi sem választottunk rosszul, amikor a szocializmus útjára léptünk -

befejezésül mahamane alassane haidara hangsúlyozta, hogy a két ország közötti kereskedelmi és kulturális kapcsolatok erősödése mind a magyar népköztársaság, mind a mali köztársaság előnyére válik, a küldöttség távozásakor köszönetet mondott az üzem minden dolgozójának a közvetlen baráti fogadtatásért.
/mti/

...-

bb 38. összehasonlító kombájnkiérletek magyar, szovjet, bolgár és jugoszláv gépekkel

vid j szb ká

1962. július 24.

a mezőgazdasági gépkisérleti intézet irányítása mellett a borsod megyei mezőnagymihályi állami gazdaságban megindultak a nemzetközi kombájnkiérletek, megállapítják a különböző típusú rendszerek és kombájnok teljesítményét, mérik a tarlómagasságot, a szemvesztéséget, a gabona tisztaságát, törését.

a kiérletek során először két szovjet és két bolgár rendrevágóval aratták le az őszi árpa és búzatáblákat, a levágott gabonát kombájnokkal szedték fel és cséplették el, a kombájnok között egy szovjet szk-4-es, egy bolgár, valamint egy jugoszláv gépet próbáltak ki, részt vett ebben a munkában a kalász, valamint a b-62-es magyar gyártmányú kombájn is.

a kipróbálásra szánt kombájn mögött egy másik kombájn haladt, s annak etetővályujában fogták fel a már egyszer elcséplést szalmát, töreket és egyéb mellékterméket, amit ezzel a géppel újra kicsépltek, így megállapították a cséplési veszteségszázalékot, valamint azt, hogy milyen százalékban tör a gép a szemet, a földre pergetett magot külön erre a célra szerkesztett porszívószerű berendezéssel szedték fel, és így értékelték a veszteséget.

külön méréseket végeztek a területegységre vonatkoztatva, és megállapították, hogy tizórás műszakban mint a kalász, mind pedig a szovjet szk-4-es arató-cséplő 20 holdnyi területen takarítja be a gabonát.

az elsőméréseket a napokban fejezik be, majd az adatok összehasonlítás után meghatározzák a legjobb géptípust. /mti/

...-

16.10

16.11

- 24 -

bb 39. újabb megyék végeztek az őszi árpa betakarításával - jobb munkaszervezéssel gyorsítják a tarlók elmunkálását

ö vid /cs/j vm ká

1962. július 24.

az esőzések után beköszöntött meleg, napfényes időben az ország különböző vidékein észrevehetően meggyorsult a gabonafélék betakarítása, s kedden újabb megyék jelentették az őszi árpa aratásának befejezését. szabolcs-szatmár megyében ezen a napon már nem volt lábon álló őszi árpa, a kenyérgabonát eddig összesen 87.500 holdról, a vetésterületnek körülbelül feléről takarították be, a szövetkezeti parasztok és a gépállomások általában jól kihasználják az aratásra kedvező időt: kora reggeltől késő estig dolgoznak, a mintegy 20.000 aratópárt több mint 400 kombájn és aratógép segíti, a gépállomásokon állandó készenléti szolgálatot tartanak, hogy a munka közben meghibásodott gépeket azonnal kijavítsák, a kisebb hibákat a motoros szerelők a helyszínen, orvosolják, a jó munkaszervezés eredményeként a hét elejére a szabolcsi termelőszövetkezetek közül 17 teljesen befejezte az aratást, számos helyen megkezdtek a hordást, sőt a fehérgyarmati járás néhány szövetkezetében a cséplést is.

kedden baranya megyében is mindenütt befejezték az őszi árpa aratását, több mint 40.000 holdnyi területéről, a vetésterület 80 százalékáról aratógépekkel, illetve kombájnokkal takarították be a termést, az árpával szinte egyidőben érő külföldi búzafajták betakarítása ugyancsak végéhez közeledik - a hazai búzafajtáknak pedig körülbelül a fele került eddig kérébe vagy magtárakba, a sellyei járásban - ahol a gépek mellett többszáz kézi kaszás is dolgozik a gabonaföldeken - az őszi árpa után a tavaszi árpa, valamint a rozs betakarításával is végeztek, a szakemberek számítása szerint augusztus 1-re baranya megyében nem marad lábonálló gabona, a megye több vidékén észrevehetően meggyorsult a tarlók elmunkálása, a szövetkezeti gazdák szalma-lehúzó, illetve gereblyező csapatokat alakítottak, s az aratógépek után azonnal megtisztítják a tarlókat, elsősorban ennek köszönhető, hogy az utóbbi egy hét alatt ugyanakkor területen végeztek a tarlómunkával vagy a nyári mélyszántással, mint együttesen az előző hetekben.

győr-sopron megyében most indult meg teljes erővel az aratás, a kombájnok megyszerte megkezdtek a rendrevágott gabonák cséplését és a lábonálló gabona betakarítását, a legtöbb termelőüzemben már nem hever a szalma hetekszám a tarlón, az aratás után azonnal letakarítják, helyet csinálnak a szántótraktoroknak, ezideig csaknem 4000 hold tarlót szántottak fel a megyében a gépállomások és a termelőszövetkezetek traktorai, s ennek egyharmada nyári mélyszántás, a soproni járásban a tarló 40 százalékát forgatják meg mélyen, a közös gazdaságok nagyobb része - a múltévi tapasztalatok alapján - szivesen alkalmazza a nyári mélyszántást, hogy megőrizze a talaj vízkészletét.
/folyt.köv./

17.00 /lm

- 25 -

/bb 39. újabb megyék.....1.folyt./vm

békés megye gépesített aratóbrigádjainak versenyében kezdettől fogva evanics István, a felsőnyomási állami gazdaság kombájnosza vezet: eddigi teljesítménye 50 vagon őszi árpa és buza. evanics a kedvező idő minden óráját kihasználja, s a mellé beosztott kisegítő munkások is vállalják akár az éjszakai, akár a vasárnapi munkát./mti/

- . -

bb 41. az iskolaegészségügy helyzetéről tanácskozott a szolnok megyei tanács végrehajtó bizottsága

t vid hné vm bc

1962. július 24.

a szolnok megyei tanács végrehajtó bizottsága keddi ülésén az általános-és középiskolák egészségügyi helyzetét tárgyalta.

az ülésen megállapították, hogy a helyi tanácsok fokozott figyelmet fordítanak az iskolaegészségügyre, a tisztálkodásra. egy év alatt 18.500 gyermek vett részt tbc-szűrővizsgálaton s 4.500 gyermeket szakorvosi rendelésekre küldtek. az újonnan épült egészségházakban iskolai fürdőket építettek. eredményesen tevékenykednek a megyében az iskolák vöröskeresztes szervezetel. az általános-és középiskolákban 118 egészségügyi állomást szereltek fel. az „Ifjú egészségőr”, a házi betegápolói, valamint a csecsemőgondozói tanfolyamot több mint 7000 tanuló végezte el.

az iskolák és a szülői munkaközösségek társadalmi összefogásával csaknem 100.000 forintot fordítottak a tanintézetek egészségügyi felszerelésére.

a végrehajtó bizottság megállapította, hogy az iskolák orvosi ellátását tovább kell javítani. szolnokon, karcagon és jászberényben fő foglalkozású iskolaorvosokat állítanak munkába. helyesnek találták azt a javaslatot, hogy a testnevelő tanárokat vonják be a gyógyítás szolgálatába: tanfolyamokat szerveznek részükre, hogy elsajátíthassák a gyógytorna ismereteit./mti/

- . -

bb 42. dobi István hazaérkezett szabadságáról

la vm cz

1962. július 24.

dobi István, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, aki Dimitr Ganevnek, a bolgár nemzetgyűlés elnöksége elnökének meghívására családjával a bolgár népköztársaságban töltötte szabadságát, kedden hazaérkezett.

dobi elvtárs szabadsága alatt időt szakított a bolgár mezőgazdaság tanulmányozására is. az országban tett körútja során magyar mezőgazdasági szakemberek társaságában több termelőszövetkezetet, állami gazdaságot és mezőgazdasági kutatóintézetet látogatott meg./mti/

- . -

17.10 /lm

- 26 -

bb 40. az olasz polgármesterek küldöttségének látogatásai

ö vid bc/hné szb

1962. július 24.

az olasz polgármesterek küldöttségének egyik csoportja kedden vas megyében látogatott. szombathelyen a megye vezetői fogadták a vendégeket. gonda György, a megyei tanács végrehajtó bizottságának elnöke tájékoztatta a polgármestereket a megye gazdasági helyzetéről, fejlődéséről, dolgozóinak életéről. az olasz vendégek a nap folyamán megtekintették a város nevezetességeit, többek között a romkertet, az íseumot, a termálfürdőt, az épülő művelődési és sportpalotát, majd sárvárra utaztak, ahol ellátogattak a nádasy-vár mezeumába és a Kossuth termelőszövetkezetbe.

a küldöttség egy másik csoportja csongrád megyében megtekintette a székkutasi művelődési házat, a nagymágocsi szociális otthont, a szentesi kórházat és ellátogattak a gorzai állami gazdaságba.

a delegációnak az a csoportja, amely még napig hajdu-bihar megyében tartózkodott, kedden reggel bucsulátogatást tett debrecenben a városi tanácsházán. a vendégeknek látogatásuk alkalmából átnyújtották a debrecen 600 éves jubileuma alkalmából készült emlékplakettet. a csoport tagjai debrecenből miskolcra utaztak, ahol a városi tanács vezetői fogadták őket. a vendégek Konczwald Barna vb. titkár társaságában megtekintették a Kilián gimnázium mellett épülő új városnegyed szociális létesítményeit, majd a városi tanács gyermek kórházát. a csoport tagjai ellátogattak miskolc-tapolca üdülőhelyre, is, majd Egerbe utaztak.

a delegáció további csoportja hétfőn este Pécsre érkezett. a városi tanács vezetői kedden fogadást adtak az olasz vendégek tiszteletére. Körösi Lajos, a tanács végrehajtó bizottságának elnöke tájékoztatta őket a kétezer éves Multu Mecsekfaljai város történetéről, fejlődéséről. ezt követően megtekintették a világhírű Zsolnay múzeumot, a székesegyházat, az új egyetemi városrész építkezését, majd a legfiatalabb pécsi lakónegyedet, Újmecsekfalját nézték meg. városnéző utjuk során ellátogattak a Pannónia sörgyárba és a pedagógiai főiskolára is, majd keddi programjuk a mecsek nevezetességeinek megtekintésével zárult. /mti/

- . -

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb 32. számú hír /a központi statisztikai... 1. folyt./ táblázat utáni első bekezdésének negyedik sorában a szöveg helyesen:

özdi kohászati üzemek
/mti/

- . -

17.15

-27-

bb 43. kedden olasz, svájci és francia vit küldöttek utaztak át magyarországon

1 lv/tr szb

1962. július 14.

a 8. világifjúsági találkozóra mind az öt világrészből elindultak a küldöttek. a nyugat-európai államokból több külföldi delegáció utazik át magyarországon. kedden olasz, svájci és francia vit küldöttek érkeztek hegyeshalomra, ahol a magyar fiatalok fogadták őket. komáromban a delegáció tagjai pár perces pihenőt tartottak, majd délután a ferencvárosi pályaudvarra érkeztek. a budapesti fiatalok zenével, tánccal és virággal köszöntötték az átutazó csoportokat. a külföldi vit küldötteket a ferencvárosi pályaudvarról aszódon, fűzesabonyon és debrecenen át záhony felé vitte a vonat. amerre elhaladtak a magyar fiúk és lányok, mindenütt ünnepélyesen fogadták őket. záhonyban rövid ünnepségen bucsúztatták a továbbutazó vendégeket. a 8. vit magyar átutaztatási bizottsága élelmiszercsomagokkal ajándékozta meg a külföldi ifjakat. /mti/

--

bb 44. közlekedési balesetek

1 bc/sze szb

1962. július 24.

dernesch györgy 56 éves táblaégető szabálytalanul haladt át a rómaifürdő-ihév megállónál az uttesten, s vigh lajos, 28 éves gépkocsivezető, aki figyelmetlenül vezette motorkerékpárját, elgázolta. a vigyázatlan gyalogos olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. vigh lajos ugyancsak súlyosan megsérült.

a 16. kerületi szabadföld uton az ea 70-85 rendszámú motorkerékpár vezetője figyelmetlenül, s a megengedettnél gyorsabban hajtott és járművével elütötte simon endre 24 éves lakatost. a motorkerékpár ezután nekiütődött egy személygépkocsinak. az összeütközés következtében három személy súlyosan megsérült. a vigyázatlan motorkerékpáros szintén megsérült.

a 9. kerületi soroksári ut és a határ ut torkolatában a cb 59-02 rendszámú személygépkocsi vezetője nem tartotta be a követési távolságot, s emiatt összeütközött az ek 79-04 rendszámú motorkerékpárral. a muzeum körut és a calvin tér torkolatában a kb 82-40 rendszámú motorkerékpár vezetője hasonlóan cselekedett, s ezért összeütközött a könnyűipari szállítási vállalat fa 12-75 rendszámú tehergépkocsijával. a 9. kerületi máriássy utca 8. számú ház előtt az fc 37-81-es rendszámú tehergépkocsi, ugyancsak a követési távolság be nem tartása miatt, - összeütközött az yb 00-50-es rendszámú tehergépkocsival. az összeütközéseknél többen megsérültek. /mti/

--

17.30

18.30

- 28 -

lf

bb 45. mintegy százan betegedtek meg a maros utcai cukrászdából származó romlott krémestől - a köjál eddigi vizsgálata súlyos közegészségügyi mulasztásokat állapított meg

1 ms/hné szb

1962. július 24.

az elmúlt kánikulai hétvégének szomorú szenzációja az a tömeges ételmérgezés, amelyet a maros utca 14 szám alatti daru cukrászdában vásárolt krémes sütemények okoztak. ezzel kapcsolatban a budapest fővárosi közegészségügyi és járványügyi állomáson a következőkről tájékoztatták a magyar távirati iroda munkatársát:

- az első megbetegedésekről beérkező jelentések után azonnal megkezdődött az ügy egészségügyi felderítése. a jelen pillanatban budapest különböző kórházaiban mintegy száz beteget ápolnak, akik valamennyien ettek a maros utcai cukrászda krémeseiből, vagy francia krémeseiből. arról is tudomásunk van, hogy nemcsak a vasárnap, hanem a szombaton fogyasztott krémések is okozhattak megbetegedéseket. a kórházakból eddig beérkezett adatok szerint az esetek súlyossága változó, de fordultak elő magas lázzal és sokszoros hasmenéssel, hányással járó megbetegedések.

a köjál szakemberei megkezdték a bakteriológiai és élelmézőegészségügyi vizsgálatokat.

- rendkívül tanulságos volt az üzem egészségügyi körülményeinek vizsgálata. megállapítottuk, hogy a cukrászműhely felszerelése korszerűtlen, nem felel meg mindenben a cukrászipari üzemekre vonatkozó jogszabályban foglaltaknak. a helyiség szűk, a berendezés és a felszerelés hiányos, a köztisztasági viszonyok erősen kifogásolhatók. a vizsgálatot végző szakemberek megdöbbenéssel tapasztalták például, hogy az előírások ellenére sem folyó hidegmeleg vízben mosták el az edényeket.

- ez az eset is mutatja, hogy milyen jelentősége van az élelmézőegészségügyi előírások szigorú megtartásának, hiszen ilyen közismerten kényes készítményeknél mint a cukrászati áruk, a legalemibb higiénés hiba is súlyos tömeges ételmérgezésekhez vezethet. az egészségügyi szervek meggyőződése, hogy ha az egészségügyi jogszabályok előírásait pontosan megtartják, a hasonló természetű ételmérgezések teljes biztonsággal megelőzhetők. /mti/

--

17.50 /Lm

-29-

18.30

bb 46. száz tonnás uszódarut bocsátottak vízre a román népköztársaság részére

t sl/sze szb vg

1962. július 24.

a magyar hajó- és darugyár angyalföldi gyáregységében hétfőn délután száz tonnás uszódarut bocsátottak vízre, amely a román népköztársaság rendelkezésére készül. a negyven méter hosszú és husz méter széles korszerű uszódaru kiválóan alkalmas tengeren szállított áruk rakodására. /mti/

-.-

bb 47. amerikai pedagógus turistacsoport utazott át budapesten

szh vm

1962. július 24.

péter ernő, a magyar pedagógusok szakszervezetének főtitkára kedden fogadta azt a kilenctagú amerikai pedagógus turistacsoportot, amely négyhetes európai tanulmányútja során átutazott budapesten. az egyetemi tanárok, középiskolai és egyetemi kollégiumi nevelők kérdéseire válaszolva a szakszervezet főtitkára ismertette a magyar oktatásügy fejlődését, eredményeit. /mti/

-.-

bb 48. megérkezett az etiop császárság első magyarországi követe

tm vm sr

1962. július 24.

Lidj michael imru, az etiop császárság első magyarországi rendkívüli követe és meghatalmazott minisztere megérkezett budapestre. fogadására a keleti pályaudvaron megjelent gergely miklós, a külügyminisztérium protokoll osztályának helyettes vezetője. /mti/

-.-

bb 49. a magyar eszperantó szövetség

tm vm sr

1962. július 24.

július 28-29-i jubileumi kongresszusára utazók a máv-vonalain 33 százalékos menetkedvezményben részesülnek. a kedvezmény személy- sebes-és gyorsvonatok bármelyik kocsisztályára érvényes: július 27-én 0 órától július 30-án 24 óráig. a kedvezményt a vasuti pénztárak csak az eszperantó szövetség meghívójára adják meg. /mti/

-.-

1835/Lm

-30-

bb 50. vollár jános a magyar vöröskereszt új budapesti titkára

gg vm sr

1962. július 24.

a magyar vöröskereszt budapesti vezetősége kedden vezetőségi ülést tartott, amelyen a lakóterületi vöröskeresztes munka soronkövetkező problémáival foglalkozott.

a vezetőségi ülésen, az elnökség javaslatára vollár jánost a szervezési osztály eddigi vezetőjét, budapesti titkárrá választották. /mti/

-.-

bb 51. időjárásjelentés

tm vm

1962. július 24.

a meteorológiai intézet jelenti július 24-én, kedden 18 órakor:

napos, meleg idő

várható időjárás szerda estig: gyenge nappali felhőképződés, eső nélkül. mérsékelt északi szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 26-30 fok között. /mti/

-.-

bb 52. a mali parlamenti küldöttség a csillebérci uttörő táborban

t /vt/n vm sr

1962. július 24.

a hazánkban tartózkodó mali parlamenti küldöttség, élén mahamane alassane haidara-val, a nemzetgyűlés elnökével kedden délután ellátogatott a csillebérci uttörőtáborba. a delegációt elkísérte dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke, dr. pesta lászló a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese és dr. wild frigyas az országgyűlés külügyi bizottságának tagja. a kedves vendégeket virággal köszöntötték az uttörők. több mint 1300-an sorakoztak fel a főtéren, ahol 17 nemzet zászlaját lengette a szél, azokét az országokét, amelyeknek pionírjai magyar pajtásakkal együtt csillebércen táboroznak.

a küldöttséget a tábor vezetősége nevében nagy julia, a táborvezetőség tagja üdvözölte.

- nagy megtiszteltetés számunkra - mondotta, hogy megnézik a mi vidám, boldog uttörő életünket, szeretnénk ha rövid ittartózkodásuk alatt jól éreznék magukat és kérjük, hogy hazatérve adják át a mali köztársaság fiataljainak a magyar uttörők forró baráti üdvözlését.

az üdvözlő szavakért mahamane alassane haidara mondott köszönetet. ezután a divsz-induló hangjai közben felvonták a mali köztársaság nemzeti zászlaját, majd az uttörő csapatok díszmenetben vonultak el a vendégek előtt.

/folyt.köv./

1835/Lm

31

bb 52. /a mali parlamenti...folyt./-vm

a küldöttség ezt követően felkereste az egyes tábor-
helyeket, ahol a pajtások ajándékokkal kedveskedtek a delegáció
tagjainak.

a mali vendégek a késő délutáni órákban megtekintették
a magyar főváros nevezetességeit./mti/

21.30

- v é g e -

- 32 -

mti hivatalos közlemények

1962. július 24.

embargo 24-én 20 óráig !!!

bb. 32. a központi statisztikai hivatal jelentése a népgazdaság
1962. első félévi fejlődéséről

gy/vg/bs

1962. július 24.

1962. első hat hónapjában a népgazdaság fejlődését, a
lakosság jövedelmi és kulturális helyzetének alakulását a
következő adatok jellemzik:

i p a r

1962. első félévében az állami ipar teljes termelése -
előzetes adatok szerint - a tervnek megfelelően 8 százalé-
kal volt több, mint 1961. azonos időszakában, az iparon
belül továbbra is nagyobb mértékben nőtt a gépipar és a
vegyipar termelése: 10, illetve 16 százalékkal.

az egyes ipari minisztériumok irányítása alá tartozó
iparvállalatok 1962. első félévében a következő mértékben
teljesítették termelési tervüket:

az 1962. első félévi teljes termelés

az 1962. első félévi
terv százalékában

minisztériumi ipar összesen	100
ebből: nehézipari minisztérium	100
kohó- és gépipari minisztérium	99
könnyűipari minisztérium	100
élelmezésügyi minisztérium	101
tanácsai iparvállalatok	101
állami ipar összesen	100

az egyes fontosabb iparcikkek termelése és tervteljesítése
1962. első felében a következőképpen alakult:

/folyt. köv./

12.46

- 1 -

B. 49
K. 49

1962. első félévi termelés

	mennyiségben	az 1961. első félévi termelés százalékában	az 1962. első félévi terv száza- lékában
szén	14 182 000 tonna	101	100
kőolaj	780 000 tonna	112	101
villamosenergia	4 452 millió kwó	111	102
acél	1 138 000 tonna	114	104
melegenhengerezett acél	793 000 tonna	110	103
diesel mozdony	76 darab	131	79
autóbusz	1 192 darab	119	105
tehergépkocsi	1 747 darab	121	-
aratócséplőgép	1 309 darab	104	93
nitrogénműtrágya	190 000 tonna	128	102
szuperfoszfát	189 000 tonna	117	113
tégla	757 millió darab	99	100
cement	801 000 tonna	108	101
pamutszövet	132 millió m ²	104	99
gyapjuszövet	15 millió m ²	101	100
cipő	11,6 millió pár	99	98
rádióvevőkészülék	131 500 darab	112	96
televízióvevőkészülék	109 500 darab	123	113
hűtőszekrény	9 950 darab	154	100
vaj	6 925 tonna	95	94
sör	192 millió liter	101	95

a félév folyamán számos iparvállalatot több új üzemmel, gyár részleggel bővítettek. többek között a villamosenergiaiparban újabb gépegységek kezdtek meg a próbauzemelést. átépítették a salgótarjáni acélárugyár hideghengerművét és az ózdi kohászati művek 2. sz. nagykohóját. a győri cardo butorgyár új üzemi csarnokkal, a soproni sörgyár új sörfőzőüzemmel bővült. új kenyérüzemek épültek székesfehérváron, tatabányán és mezőkövesden.

1962 első félévében az ipari termelés növekedése - az előző évek gyakorlatával ellentétben - nem haladta meg a tervezett mértéket. az iparvállalatok ugyanis annak érdekében, hogy elkerüljék a készletek szükségesnél nagyobb felhalmozódását, a mennyiség, a választék és a szállítási határidők tekintetében - a párt és a kormány utasításainak megfelelően - az eddiginél nagyobb mértékben vették figyelembe a megrendelők igényeit./folyt. köv./

13.05

- 2 -

a termelés növekedési ütemének mérséklődése mellett az állami iparban foglalkoztatottak száma lényegében a tavalyi mértékben /3,6 százalékkal/ nőtt. az egy ipari foglalkoztatottra jutó termelés növekedésének üteme ennek folytán ugyan csak lassubbodott: 1962. első felében 4 százalékkal haladta meg a tavalyi első félévi szintet

mezőgazdaság- felvásárlás

a mezőgazdaság ezéi természetereiményeit a kalászosoknál és a szálaskarmányoknál kedvezőtlenül befolyásolta az időjárás. a friss zöldségfélék ez évben a szokásosnál később kerültek piacra és forgalmuk 1962 első félévében nem érte el az egy évvel ezelőtti szintet. károkat okozott az időjárás a gyümölcsstermésben is.

a kedvezőtlen időjárás hatását részben ellensúlyozta a fejlettebb agrotechnikai módszerek alkalmazása. ősszel nagyobb területen végeztek mélyszántást, mint a korábbi években. 1962 első félévében a mezőgazdaság 540 000 tonna műtrágyát használt fel, 27 százalékkal többet, mint 1961 megfelelő időszakában. a félév végéig 217 000 kat. holdat öntöztek, kb. 30 000 kat. holddal nagyobb területet, mint a múlt év azonos időszakáig. fokozódott a magasabb hozamu vetőmagvak felhasználása. pl. őszi búzából 828 000 kat. holdon vetettek nagytermőképességű fajtákat, 546 000 kat. holddal nagyobb területen, mint az előző gazdasági évben.

javult a mezőgazdaság traktor- és munkagépellátottsága is. 1962 első hat hónapjában - előzetes adatok szerint - a mezőgazdaság 4 350 traktort, 2 850 traktorekét, 650 kévekötd-aratógépet, több mint 800 aratócséplőgépet és még számos egyéb mezőgazdasági munkagépet kapott. az új gépek zömét a termelőszövetkezetek kapták. a gépi munkák jelentős hányadát a termelőszövetkezetek már saját maguk végezték.

az 1962 márciusi állatszámolás időpontjában 1 987 000 szarvasmarha, 6 409 000 sertés, 2 850 000 juh volt az országban. a szarvasmarhaállomány 1,5 százalékkal, a sertésállomány 8,2 százalékkal, a juhállomány 7,8 százalékkal volt több, mint egy évvel korábban. a szarvasmarhaállományon belül a tehénállomány egy év alatt 2,6 százalékkal csökkent.
/folyt. köv./

13.25

- 3 -

bb. 32. / a központi statisztikai.... 3. folyt./ gy

1962 első félévében 11 százalékkal több vágóállatot és állati terméket vásároltak fel, mint 1961 első félévében, és ezzel az első féléves felvásárlási tervet összességében teljesítették, az összes felvásárláson belül a vágóállatok felvásárlása több, az állati termékeké kevesebb volt, mint amennyit a terv előirányzott és mint amennyi a tavaly első félévi felvásárlás volt.

közlekedés

1962 első félévében a közlekedési vállalatok csaknem 100 millió tonna árut szállítottak, 3 százalékkal többet, mint 1961 első félévében, a vasut 1,5 százalékkal kevesebb, a tehergépkocsik ugyanakkor 10 százalékkal, a hajók 5 százalékkal több árut szállítottak, mint 1961 megfelelő időszakában.

az év első hat hónapjában a közlekedési vállalatok 1 224 millió utast szállítottak, 5 százalékkal többet, mint 1961 első félévében.

a közlekedés fejlesztését szolgálta, hogy a félév folyamán átadták rendeltetésének a máv északi járműjavító diesel csarnokát és a déli pályaudvar új, korszerű épületét, az utasforgalom meggyorsítása és kényelmesebbé tétele érdekében növelte a vasut a nemzetközi és belföldi gyorsvonatok számát és utazási sebességét.

külkereskedelem

1962 első félévében a behozatal 10 százalékkal, a kivitel 16 százalékkal volt több, mint 1961 első félévében, a külkereskedelmi forgalom egyenlege kedvezőbben alakult, mint a múlt év első felében.

az összes kivitelben belül 1962 első félévében elsősorban az ipari termékek kivitele nőtt, mezőgazdasági termékekből kb. 5 százalékkal többet vittünk ki, mint egy évvel korábban.

a forgalom legnagyobb részét ez év első felében is a szocialista országokkal bonyolítottuk le, a világ többi országaival - különösen a gyarmati sorból nemrég felszabadult, gazdaságilag gyengébben fejlett országokkal - is fokoztuk kereskedelmünket. 1962 első félévében a fejlett nyugati országokkal kb. 10 százalékkal nagyobb, a gyengén és közepesen fejlett országokkal mintegy másfélszer annyi forgalmat bonyolítottunk le, mint egy évvel ezelőtt
/folyt. köv./

13.30

14.10

MK

bb. 32. / a központi statisztikai.... 4. folyt./ gy

a lakosság jövedelme és vásárlásai

1962 első félévében a lakosság összes pénzjövedelme 3 százalékkal haladta meg a múlt év első felének szintjét, a pénzjövedelmek növekedésében szerepet játszott az, hogy a munkások és alkalmazottak száma, továbbá kisebb mértékben átlagos keresete is növekedett, valamint az, hogy ez évben már majdnem az egész parasztság részült pénzbeni munkaegységben, a jogosultak körének szélesedése folytán növekedett a kifizetett nyugdíj, a táppénz és a családi pótlék összege is.

1962 első félévében a **k i s k e r e s k e d e l e m** 4 százalékkal több árut adott el, mint egy évvel ezelőtt, a növekedés valamivel nagyobb volt, mint amennyit az első féléves terv előirányzott. **é l e l m i s z e r e k b ő l** a tavalyinál 7 százalékkal több fogyott, különösen nagymértékben nőtt a vásárlás husból és huskészítményekből, továbbá azokból a cikkekből, amelyeknek árát 1961 december 10-én le szállították, pl. kávéból 72 százalékkal, csokoládéból 30 százalékkal, kakaóból 34 százalékkal, teából 40 százalékkal, az un. alapvető élelmiszerek forgalma /pl. zsír, cukor, tej/ az átlagosnál kisebb mértékben nőtt. **r u h á z a t i** cikkek-ből a forgalom 4 százalékkal kisebb volt, mint 1961 első félévében és nem érte el a tervben előirányzott szintet, az **e g y é b** iparcikkekből viszont a forgalom 6 százalékkal meghaladta a tavalyit, a tartós fogyasztási cikkek közül - részben a részletakció kiterjesztése folytán - televízióból 57 százalékkal, butorból 8 százalékkal, hűtőszekrényből 34 százalékkal, porszívóból 22 százalékkal, motorkerékpárból 67 százalékkal többet adtak el, mint 1961 első félévében.

a rendelkezésre álló adatok szerint 1962 első félévében a lakásépítkezés üteme meggyorsult, a félév folyamán az állami építőipari vállalatok által kivitelezett és átadott lakások száma másfélszer annyi, mint 1961 első félévében volt, növekedett a magánlakásépítkezés is.

a lakosság takaréketétállománya a félév végén meghaladta a 8,5 milliárd forintot és 23 százalékkal volt magasabb, mint a múlt év azonos időpontjában.

kulturális eredmények

az 1961/62. tanévben az általános iskolákban 1 444 500 tanuló, a tankötelezettek 99,3 százaléka tanult, a középiskolákban 283 700 tanuló, az egyetemekre, főiskolákra 53 300 hallgató járt /18, illetve 20 százalékkal több, mint az előző tanévben/.
/folyt. köv./

13.40

14.05

MK

bb. 32. / a központi statisztikai... 5. folyt./ gy

az 1962 első félévben kiadott könyvek példányszáma meghaladta a 20 milliót, a könyvhéten 1,4 millió könyvet adtak el, 23,7 millió forint értékben, az eladott könyvek példányszáma és értéke egyaránt 8 százalékkal volt több, mint az 1961. évi könyvhéten.

a rádióelőfizetők száma az év első hat hónapjában további 44 000 -rel nőtt és június 30-án 2 358 000 volt, a televízió-előfizetők száma a félév folyamán 60 000-rel nőtt és jelenleg meghaladja a 265 000-et, a színházak és a mozik látogatottsága csökkent: a színházlátogatók száma /3 470 000 fő/ 5 százalékkal, a mozilátogatók száma /62 085 000 fő/ 8 százalékkal volt kevesebb 1962 első felében, mint tavaly ugyanezen időszakban.

a félévben 149 000 külföldi állampolgár járt Magyarországon és 148 000 magyar állampolgár utazott külföldre, a Magyarországra utazók száma 32 százalékkal, a külföldre utazóké 19 százalékkal volt több, mint 1961 azonos időszakában.

Budapest, 1962. július 25.

Központi Statisztikai Hivatal

/mti/

..

- 6 -

13.45

14.05

PK

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 6-7. Telefon: 150-490, 360-600

A szerkesztését és kiadását a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1962. július 25.

bb 1. magyar versenyző nyerte a „brazil szerző művének legjobb megszólaltatásáért”, című nagydíjat - beszélgetés szabó csillával

t fe/hné szb sr

1962. július 25.

két hónapi távollét után érkezett haza Rio de Janeiróból Szabó Csilla, a budapesti zeneakadémia 19 éves hallgatója, kadosa Pál nővérendéke.

- márciusban tudtam meg, hogy én képviselhetem hazámat a 3. nemzetközi zongoraversenyen Rio de Janeiroban, - mondotta Szabó Csilla a Magyar Távirati Iroda munkatársának, nehéz mezejre kellett felkészülnöm, mivel az európai országokból csak azokat hívták meg a versenyre, akik már nemzetközi nevet szereztek, a versenyzők magas színvonalára jellemző, hogy 31 közül 22-en nem is játszottak az első fordulóban, mert már korábbi nemzetközi versenyeken jó helyezést értek el. Magam is csak a középdöntőbe kapcsolódtam be, mivel 1960-ban Münchenben, majd 1961-ben Párizsban vettem részt nemzetközi vetélkedésben, s ez utóbbin nyolcadik lettem.

- a középdöntőben Camargo Quarnieri: Lundu című szerzeményét adtam elő a kötelező darabok között, a szabadon választott mű Bartók-szvitje és egy Liszt-etűd volt, amelyet - a szokástól eltérően - a közönség lelkesen megtapsolt, boldog voltam, hogy játékommal, s mindenek előtt a brazil zeneszerző művének tolmácsolásával kiérdemeltem a nemzetközi szakemberekből álló zsűri és a közönség elismerését.

- bekerülve a döntőbe, Chopin h-moll szonátáját és Albeniz: Navarra című művét választottam, a zenekari döntőben pedig Carvalho Brazil karmester vezényletével Chopin-koncertet adtam elő.

a zsűri a verseny második díját Szabó Csillának ítélte oda és a sajtó általános követelésére külön nagydíjjal tüntették ki, „brazil szerző műveinek legjobb megszólaltatásáért”,.

- a verseny után két hangversenym is volt Rio-ban, s vidéki hangversenykörútra kaptam meghívást - folytatta Szabó Csilla, mondanom sem kell, mennyire örülök, a rióiak nagyon kedvesek voltak hozzám, s mint a legfiatalabb versenyzőt, egy kicsit „elkényeztettek”, a többi társamhoz hasonlóan engem is egy riói zenekarát családnál helyeztek el, akik kellemes légkört teremtettek és így segítettek felkészülni a nehéz versenyre. Ismeretlen családok halmoztak el meghívásokkal, sokan telefonon gratuláltak, a brazil rádió is interjút készített velem, a most megalakult brazil-magyar társaságtól is meghívást kaptam Sao-Paolo-i hangversenyre.

/folyt.köv./

-1-

se